

**УКРАЇНСЬКИЙ КОРИФЕЙ
НАУКОВО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ І УПРАВЛІННЯ.**

З нагоди 90-річчя Пили Василя Івановича

В канун 90-річчя (13.01.1932 р.) Василя Івановича Пили, доктора економічних наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України, академіка Академії економічних наук України, природно виникають спогади соратників і учнів про спільні наукові справи та його особистий вклад в українську економічну науку.

Ювіляр на протязі близько 50-ти років виступав ініціатором та організатором творчої і ділової співпраці колективів Економічного науково-дослідного інституту Держплану України (ЕНДІ, м. Київ) та Інституту економіки промисловості Академії наук України (ІЕП, м. Донецьк) – головних фундаторів Академії економічних наук України, діючої з 1992 р.

Накопичення досвіду професора В. І. Пили в сфері територіального планування і управління розпочалося з 1963 р. роботою в Плановому Комітеті Південно-Західного економічного району Української РСР. У той час управління народним господарством республіки і країни в цілому здійснювалось на основі використання переважно територіального принципу управління на базі Українського Раднаргоспу (1957-1965 рр.).

Проблеми досягнення поєднання територіального і галузевого управління лісгосподарським комплексом України спонукали ювіляра до вступу в аспірантуру Ради по вивченню продуктивних сил при Держплані СРСР (м. Москва).

В 1970 р. він успішно захистив кандидатську дисертацію на тему "Ефективність розвитку і розміщення

лісової промисловості Південно-Західного економічного району". Він був запрошений на роботу в ЕНДІ Держплану України, де пройшов шлях від старшого наукового співробітника відділу економічних проблем лісової і деревообробної промисловості, вченого секретаря інституту, завідувача відділу проблем територіального планування та відділу проблем регіональної економіки до заступника директора з наукової роботи (1991-2009 рр.).

У 1973 р. разом з соратниками з ЕНДІ під керівництвом О.С. Ємельянова він підготував колективну монографію "Перспективи соціально-економічного розвитку УРСР (прогноз на 1976-1990 рр.)".

Поштовхом формування власної наукової школи з проблем територіального планування і управління була плідна співпраця В. І. Пили з академіком АН України М. М. Паламарчуком і д.е.н., професором Д. М. Стеченко. В 1976 р. вони разом видали монографію російською мовою у видавництві "Мысль" (м. Москва) "Проблемы развития и размещения производительных сил Юго-Западного экономического района".

У травні 1987 р. В. І. Пила захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук на тему "Програмно-цільове планування міжгалузевого промислового комплексу". Під його науковим керівництвом було підготовлено 2 доктори наук (2001 та 2013 рр.) і 19 кандидатів економічних наук (1985-2016рр.).

Будучи науковим керівником кандидатського і докторського дисертаційного дослідження Олени Сергіївни Чмирь, вони разом стали фундаторами науково-методичного забезпечення і оцінки діяльності Спеціальних економічних зон (СЕЗ) і Територій пріоритетного розвитку (ТПР) в суверенній і незалежній Україні.

Результатами становлення і розвитку наукової школи В. І. Пили стало понад 70 наукових досліджень, більше 20 нормативно-правових актів з питань економічного і соціального розвитку України та її регіонів, програмно-цільового планування, розміщення продуктивних сил, розвитку регіональної економіки.

В 1992-1993 рр. фахівці ЕНДІ і ІЕП за участю В. І. Пили розробили "Основні напрями регіональної економічної політики в Україні", які були обговорені і прийняті колегією Мінекономіки України за доповідями В. Ф. Столярова і Б. М. Біренберга. Головною ідеєю гармонізації територіальних і галузевих відтворювальних процесів стала їх синхронізація у часі і узгодження по ієрархії в розмежуванні суспільного відтворення людського та промислового потенціалів регіонів, як стрижня підвищення соціальної відповідальності Центру і регіональних органів влади.

Розвиваючи ідеї і настанови В. І. Пили, фахівці ЕНДІ розробили "Концепцію розвитку лісопромислового комплексу України на період до 2010 року" з захистом Я. Я. Д'яченко докторської дисертації.

У 1981 році професор В. І. Пила визначив регіональні проблеми розвитку промисловості України, а в 1979 р. – сформував основи програмно-цільового планування промислових комплексів республіки.

Основним напрямом творчого і ділового співробітництва колективів ЕНДІ і ІЕП стала розробка методичних вказівок і рекомендацій щодо формування системи показників, програм і планів комплексного соціально-економічного і культурного розвитку міст, адміністративних районів і областей України (1982, 1997 рр.).

Окрім міст Києва і Донецька, Пила Василь Іванович ініціював наукові дослідження з територіального планування і управління в інших містах України. З січня 2012 р. ювіляр працює завідувачем кафедри державного управління та місцевого самоврядування, з квітня 2015 р. – професором кафедри публічного управління та адміністрування Хмельницького університету управління та права.

В 2014 р. В. І. Пила, В. М. Стеченко, В. І. Кущенко виступили науковими рецензентами монографії "Складові регіонального розвитку національного господарства", яку підготував колектив ПВНЗ "Буковинський університет" за результатами виконання науково-дослідної роботи "Формування комплексної системи соціально-економічного розвитку регіону" (м. Чернівці).

У 2017 р. на честь свого 85-річчя з дня народження і 50-річчя науково-педагогічної і громадської діяльності д.е.н., професор Василь Іванович Пила був визнаний Хмельницьким університетом управління та права засновником наукової школи конструктивної соціально-економічної регіоналістики (Університетські наукові записки. 2017. №1(61). С. 12-14).

Визнання результатів майбутніх наукових справ професора Василя Івановича Пили та його учнів сприятимуть зростанню наукового рівня територіального планування і управління національним господарством унітарної України з бюджетної федералізацією і соціальним розвитком.

Президія Академії економічних наук України,

*Вчена рада Інституту економіки
промисловості НАН України,*

*Редколегія журналу
«Вісник економічної науки України»*